

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei recursurile ordinare declarate de către avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei și de către avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate S.R.L. „Bogalecon – Moldova” împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

***Bogdan Raisa** xxxx, născută la xxxx,
originară din xxxx, domiciliată în xxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

1. 26.02.2016 – 01.04.2019 (*prima instanță*);
2. 15.05.2019 - 28.09.2020 (*instanța de apel*);
3. 08.12.2020-14.06.2021 (*instanța de recurs ordinar*);

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 01 aprilie 2019, Bogdan Raisa, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.191 alin.(5) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani.

A fost încetat procesul penal pornit în privința lui Bogdan Raisa, în baza art. 361 alin.(2) lit.b) Cod penal din motivul intervenirii termenului prescripție, prevăzut de art.60 alin.(l) lit. a) Cod penal.

Conform art.72 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Bogdan Raisa urmează a fi executată în penitenciar pentru femei de tip închis.

A fost soluționată soarta corpurilor delict

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bogdan Raisa, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama de faptul, că prin acțiunile sale sustrage averea altor persoane și dorind aceasta, activând în calitate de contabil-șef al SRL "Bogalecon-Moldova" din satul Hâjdieni, r-nul Glodeni, fiind numită în funcție prin ordinul directorului SRL „Bogalecon-Moldova” în anul 2006, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul penal a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop

bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în perioada 01.01.2010-19.08.2013, prin introducerea unor date vădit eronate în actele de contabilitate privind gestionarea bunurilor materiale ale SRL „Bogalecon - Moldova”, de la S.A „DAAC Hermes”, la data de 07.12.2011, au procurat curățătorul de parbriz pentru automobilul de model „Renault Scenic II”, ce aparține fiului ei – Cebanu Alexandru, în sumă de 518 lei, neformând careva documente de transmitere a bunului în gestiunea persoanelor responsabile și decontare la cheltuieli a piesei de schimb, prin ce ilegal au însușit bunurile întreprinderii în sumă de 518 lei.

Tot ea, în aceleași circumstanțe, în perioada lunilor iulie-august 2011, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în baza facturilor fiscale seria FA nr.0241560 din 20.07.2011 și seria xxx nr. xxxxxx din 05.08.2011, au procurat benzină în sortiment, în sumă totală de 41 926,4 lei și respectiv 19 952 lei unde ulterior, folosind situația de serviciu, fără întocmirea documentelor justificative și nereflectând în evidența contabilă a întreprinderii operațiunile cu aceasta, a casat ilegal în perioada sus menționată 3 985 litri de benzină, însușind benzină în sumă totală de 61 878,40 lei.

Tot ea, în aceleași circumstanțe, în perioada anilor 2011-2012, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în baza facturilor seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx; seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx; seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx; seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx; seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx; seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx; seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx, au procurat de la CIA „Asito” cartea verde, pentru autoturismul de model „Nisan X-Trail”, care aparține SRL „Bogalecon-Moldova”, necesară pentru deplasarea în România, în sumă totală de 12 106 lei, fără a prezenta probe privind necesitatea deplasării autoturismului în cauză, prin ce au însușit bunurile întreprinderii în sumă totală de 12 106 lei.

Tot ea, în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2010, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, conform facturilor fiscale seria XX xxxxxx din

xxxxxx, seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx și seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx, au procurat de la SRL „Vigolest” uși și ferestre din termopan în sortiment, în sumă totală de 67 600 lei, unde ulterior, folosind situația de serviciu, au instalat ilegal o parte din aceste uși și ferestre la domiciliul lor, însușind astfel bunuri materiale în sumă totală de 8 000 lei.

Tot ea, în perioada lunilor martie-aprilie 2010, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, conform facturilor fiscal seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx, seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx și seria XX nr. xxxxxx din xxxxxx, au procurat de la SRL „Dumbrava Nord” materiale de construcție în sortiment în sumă totală de 21 743,5 lei, unde ulterior, folosind situația de serviciu, fără reflectarea în evidența contabilă a întreprinderii, a casat ilegal materialele sus menționate, însușind astfel aceste materiale în sumă totală de 21 743,5 lei.

Tot ea, în perioada anilor 2010-2013, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în timpul prestării serviciilor de arat, cultivat și semănat ale terenurilor agricole cu semințe de porumb, cu suprafața de 286,76 ha, folosind situația de serviciu, prin ne reflectarea în evidența contabilă a costului serviciilor prestate populației, au însușit mijloace bănești obținute ca urmare a lucrărilor executate în sumă totală de 379 247 lei, prin ce au cauzat întreprinderii o pagubă materială considerabilă.

Tot ea, în perioada 22.04.2013-26.04.2013 și 13.05.2013 – 31.05.2013, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, din casieria întreprinderii SRL „Bogalecon-Moldova”, ilegal au ridicat mijloacele bănești în sumă totală de 36 140 lei, pentru rambursarea împrumutului acordat întreprinderii de către Pocladova Irina, care în realitate careva relații economico-financiare cu SRL „Bogalecon-Moldova” nu a avut, însușind astfel, mijloacele bănești în sumă de 36 140 lei.

Tot ea, în perioada de timp a anilor 2001-2013, împreună cu persoane necunoscute, a confecționat, deținut și folosit certificatele de confirmare a deținerii părții sociale din capitalul statutar al SRL „Bogalecon-Moldova”, din satul Hâjdieni, r-l Glodeni, pe numele cetățenilor Boronciuc Lucia (certificatul nr.1 din 10.06.2011), Carcea Victor (certificatul nr.x din 20.04.2001), Lupușor

Valeriu (certificatul nr.x din 20.04.2001), Iepure Vasile (certificatul nr.9 din 20.04.2001), Uşurelu Nadejda (certificatul nr.xx din 20.04.2001), Ursu Vsevolod (certificatul nr.xx din 20.04.2001), Chirica Nicolae (certificatul nr. xx din 20.04.2001), Potîng Veaceslav (certificatul nr. x din 10.06.2011) și Cucereanu Raia (certificat nr. x din 10.06.2011), prezentându-le ca confirmare a deținerii de către persoanele susmenționate a cotelor părți în capitalul social al societății comerciale menționate supra și temei legal pentru întocmirea și autentificarea notarială a contractelor de donație a părții sociale din capitalul statutar din numele a nouă asociați a-i SRL "Bocalecon-Moldova", pe numele său la notarii publici Claudia Patereu și Svetlana Dumitriu și anume, a contractului de donație nr. xxxxxx din 28.08.2013 - donator Lucia Boronciuc, contractului de donație nr. xxxxxx din 29.08.2013 - donator Victor Carcea, contractului de donație nr. xxxxxx din 25.09.2013-donator Lupușor Valeriu, contractului de donație nr. xxxxxx - donator Iepure Vasile, contractului de donație nr. xxxxxx - donator Uşurelu Nadejda, contractului de donație nr. xxxxxx din 26.09.2013 - donator Ursu Vsevolod, contractului de donație nr. xxxxxx din 29.08.2013 - donator Chirică Nicolae, contractului de donație nr. xxxxxx din 13.06.2011 - donator Potîng Veaceslav, contractului de donație nr. xxxxxx din 13.06.2011 - donator Cucereanu Raia.

Astfel, acțiunile inculpatei Bogdan Raisa au fost încadrate în baza art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi „delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două sau mai multe persoane”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

- inculpata Bogdan Raisa, care a solicitat casarea sentinței contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Bogdan Raisa, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceiași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală;

- avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate SRL „Bogalecon-Moldova” care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei Bogdan Raisa să-i fie aplicată o pedeapsă maximă pentru norma dată;

- avocatul Babcsinschi Nelly în numele părților vătămate, care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea

cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei Bogdan Raisa să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

- avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatei a declarat apel suplimentar, având solicitări similare cu cele expuse în apelul inculpatei;

- avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței primei instanțe și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată

3.1 În motivarea cerințelor sale, inculpata a invocat că:

- cu sentința instanței de fond nu este de acord, o consideră pasibilă casării integrale din motivul ilegalității și netemeinicii ei, având la bază următoarele considerente: în primul rând, consideră că soluția corectă ce urma a fi pronunțată de instanța de fond urma a fi cea de încetare a procesului penal în privința lui Bogdan Raisa, învinuită de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.b) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală;

- cu referire la infracțiunea incriminată în temeiul art. 191 alin.(5) Cod penal, urmează de menționat că soluția procurorului V. Junghină din 23 ianuarie 2015 în partea scoaterii lui Bogdan Raisa de sub urmărire penală, nici nu a fost anulată prin ordonanța procurorului raionului Glodeni, Cebotari Pavel din 20 februarie 2015, or atât din partea motivată a hotărârii cât mai cu seamă din dispozitiv se observă în mod cert că a fost anulată ordonanța din 23 ianuarie 2015 doar în partea clasării procesului penal, cu reluarea urmăririi penale și nu se observă nici o prevedere legală referitoare la anularea dispoziției privind scoaterea integrală a lui Bogdan Raisa de sub urmărire penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

- omiterea indicării exprese în ordonanța procurorului raionului Glodeni Pavel Cebotari din 20 februarie 2015, a prevederii concrete privind anularea dispozițiilor de scoatere a lui Bogdan Raisa de sub urmărire penală, dispusă la 23 ianuarie 2015, duce la concluzia că numai pe acest temei, nemaivorbind de ilegalitatea și netemeinicia în ansamblu a ordonanței din 20 februarie 2015 sub aspectul încălcării principiului *non bis in idem* sunt în drept de a susține că în privința inculpatei există o hotărâre neanulată de scoatere de sub urmărire penală pe aceeași faptă, care condiționa punerea repetată sub învinuire și trimiterea cauzei cu rechizitoriu în instanță pentru examinare în fond;

- termenul de 1 an reglementat de prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, în vigoare la 30 decembrie 2015, calculat din data adoptării ordonanței procurorului în procuratura raionului Glodeni V. Junghină din 19 decembrie 2014 prin care Bogdan Raisa a fost scoasă integral de sub urmărire penală, a expirat corespunzător la 19 decembrie 2015 și respectiv ordonanța

Procurorului General Adjunct, Iurie Garaba a fost adoptată peste termen, fapt ce suplimentar generează nulitatea acestei soluții în conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală;

- în speță a fost încălcat și termenul de 3 luni de menținere a lui Bogdan Raisa în calitate de bănuț prevăzut expres și limitativ de prevederile art.62 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală, or fiind anulată ordonanța de scoatere de sub urmărire penală din 19 decembrie 2014, a rămas valabilă ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț din 19 septembrie 2014, iar învinuirea lui Bogdan Raisa pe infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, i-a fost înaintată în mod ilegal peste mai mult de 1 an și 4 luni, la 29 ianuarie 2016, fapt ce de asemenea atrage suplimentar nulitatea actului de acuzare în conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, ca efectuat peste termen;

- neîntemeiată este concluzia instanței de judecată cu referire la prevederile art.251 Cod de procedură penală, privitor la faptul că la etapa judecării cauzei nu mai pot fi invocate încălcările privind reluarea ilegală a urmăririi penale, calea declarării nulității actelor procurorului fiind epuizată în momentul terminării urmăririi penale;

- instanță de fond în mod tendențios a făcut trimitere la etapele la care poate fi invocată nulitatea actelor procedurale, probabil având în vedere prevederile alin.(4) al art.251 Cod de procedură penală, fără însă a lua în considerație prevederile alin.(3) al aceluiași articol, care permit invocarea nulității la orice etapă a procesul penal, iar în rândul al doilea, apărarea nu în zadar a prezentat cu titlu de jurisprudență un șir de decizii adoptate de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în care ilegalitatea reluării urmăririi penale a fost constatată la etapa recursului ordinar, iar în cauza lui Deliu Ghenadie chiar și în ordinea recursului în anulare și prin urmare nu poate fi pusă problema epuizării termenului invocării unei nulități, concret în cazul reluării ilegale a urmăririi penale în privința persoanei, la etapa terminării urmăririi penale, în situația în care există o jurisprudență clară și univocă la acest compartiment;

- este neclară concluzia instanței de fond precum că ordonanțele nominalizate „*au depășit puterea sa juridică*”, deoarece ulterior chestiunea reluării urmăririi penale a fost obiect de examinare și la judecătorul de instrucție, or după cum a menționat însăși instanță, în această ordine au fost anulate alte soluții ulterioare de scoatere de sub urmărire penală a lui Bogdan Raisa. La acest capitol instanța de fond nu a făcut trimitere la careva norme procesual-penale concrete pentru a putea înțelege logica „*depășirii puterii juridice*” sau măcar la o careva jurisprudență în acest sens;

3.2 În motivarea cerințelor sale, avocatul Gherasim Angela a menționat că:

- instanța de judecată a stabilit inculpatei o pedeapsă prea blândă, nefiind corespunzătoare personalității celui vinovat, întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl reprezintă inculpata;

- prima instanță nu a luat în considerație atitudinea vinovatei, din care rezultă că ea nu regretă că a comis fapta, nu recunoaște vina și nu manifestă căință sinceră. Nu a depus eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, și nu a reparat paguba cauzată. Totodată, instanță de judecată nu a luat în considerație faptul că practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează despreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, privind atingerea scopului restabilirii echității sociale, la stabilirea pedepsei ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante și agravante. Prin aplicarea pedepsei prea blânde inculpatei, instanță de judecată nu a respectat prevederile statuate de pct. 3), 4), 5) din Hotărârea plenului CSJ nr. 8 din 11.11.2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”.

3.3 În motivarea cerințelor sale, avocatul Babciński Nelly a invocat că:

- instanța de judecată a stabilit inculpatei o pedeapsă prea blândă, nefiind corespunzătoare personalității celui vinovat, întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradul pericolului social ce îl reprezintă inculpata;

- aplicarea unei pedepse blânde, nu este posibilă, deoarece s-a stabilit din materialele dosarului prezența intenției directe a făptuitorului care înțelegea că prin acțiunile sale prejudiciază considerabil părțile vătămate iar fiind unul din fondatorii companiei trebuia să prevadă urmările acțiunilor sale și le-a admis în mod conștient;

- prima instanță nu a luat în considerație atitudinea vinovatei, din care rezultă că ea nu regretă că a comis fapta, nu recunoaște vina și nu manifestă căință sinceră. Nu a depus eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, și nu a reportat paguba cauzată;

3.4 În motivarea cerințelor sale, avocatul Tighinean Sorin a invocat că, sentința contestată este una neîntemeiată, prin urmare ilegală, fiind pasibilă casării, contrară circumstanțelor de fapt stabilite, normelor de drept naționale internaționale în materie de imparțialitate a judecătorului, prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art.6 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din 04 noiembrie 2015, motiv pentru care urmează a fi casată integral, iar cauza penală urmând a fi restituită pentru rejudecare într-un alt complet de judecată instanței de fond. Astfel, prin respingerea declarației de abținere a

judecătorului Alina Țihonschii instanțele naționale au eșuat în garantarea unor mecanisme de examinare a cauzei de către un magistrat independent și imparțial, fapt care a afectat procesul de înfăptuire a justiției în această cauză concretă.

3.5. În motivarea cerințelor sale, avocatul Vasiliu Sergiu a invocat că prin respingerea declarației de abținerea judecătorului Țihonschi Alina, instanțele naționale au eșuat în asigurarea și garantarea unor mecanisme de examinare a cauzei de către un magistrat independent și imparțial, fapt care a afectat procesul de înfăptuire a justiției în prezenta cauză penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2020 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, iar sentința primei instanțe a fost menținută fără modificări.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei care se confirmă prin probele acumulate la dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, menționând că acțiunile inculpatei fiind corect calificate de către instanța de fond.

Totodată, instanța de apel a notat că, instanța de fond întemeiat și-a bazat sentința de condamnare de rând cu declarațiile martorilor audiați în instanță și pe cumulul probelor scrise, administrate la caz.

În acest context, urmare a analizei repetate a ansamblului de probe prezentate de către partea acuzării, instanța de apel a considerat dovedită integral vinovăția inculpatei în comiterea faptelor prejudiciabile incriminate, iar sentința instanței de fond absolut legală și temeinică.

Referitor la solicitarea inculpatei Bogdan Raisa privind dispunerea încetării procesului penal în privința ei, în baza art. 191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală, instanța de apel a conchis că această solicitare urmează a fi respinsă.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, din momentul emiterii ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și până la anularea ei, de către procurorul ierarhic superior, norma incidentă a beneficiat de o prezumție de constituționalitate, care nu a fost răsturnată decât ulterior emiterii ordonanței de anulare.

Respectiv, în accepțiunea instanței de apel, ordonanța procurorului raionului Glodeni din 20 februarie 2015, prin care s-a dispus anularea

ordonanței din 22 ianuarie 2015 și reluarea urmăririi penale în speța dată, este una legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, instanța de apel a precizat că potrivit prevederilor art.251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei prevederi legale atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță, însă potrivit circumstanțelor speței, atât în cadrul urmăririi penale, cât și la terminarea urmăririi penale nu s-a solicitat declararea nulității actelor vizate și expuse mai sus, precum și nu s-a solicitat încetarea procesului penal pe motivele expuse mai sus, prin urmare prezumându-se că calea declarării nulității actelor procurorului a fost epuizată în momentul terminării urmăririi penale și nu poate fi invocată în instanța de judecată.

Totodată, în viziunea instanței de apel, instanța de fond corect a constatat, că ordonanțele nominalizate au depășit puterea sa juridică. Or, ordonanța procurorului raionului Glodeni din 20 februarie 2015 nu a fost contestată în condițiile legii, procesul a continuat cu administrarea unor probe noi. Ca rezultat, prin ordonanța procurorului conducător al urmăririi penale din 18 martie 2015 inculpata Bogdan Raisa din nou a fost scoasă de sub urmărire penală pe capătul de acuzare conform art.44, 191 alin.(5) Cod penal. Fiind contestată în temeiul art.299¹ Cod de procedură penală, ordonanța din 18 martie 2015 a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 31 martie 2015. Devenind obiect de examinare la judecătorul de instrucție, ambele ordonanțe au fost anulate prin încheierea Judecătoriei Drochia din 11 mai 2015 și menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 iunie 2015, cu obligarea procurorului să efectueze în cadrul procesului penal un control suplimentar asupra faptelor sesizate de partea vătămată.

Referitor la încălcarea termenului de punere sub învinuire pe episodul privind însușirea mijloacelor bănești în sumă de 12 106 lei pentru procurarea cărților verzi, instanța de apel a reținut că la 21 iunie 2014 Bogdan Raisa a fost recunoscută în calitate de bănuită pe art.191 alin.(2) lit. c) și d), 335 alin.(1) și 191 alin.(5) Cod penal. Tot la 21 iunie 2014 Bogdan Raisa a fost scoasă de sub urmărire penală în baza art.335 alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, potrivit ordonanței din 21 iunie 2014, se atestă că Bogdan Raisa a fost recunoscută în calitate de bănuită pe 6 capete de acuzare, printre care însușirea mijloacelor bănești în sumă de 12 106 lei pentru procurarea cărților verzi, nu se regăsește.

În termen, prin ordonanța din 21 iunie 2014 Bogdan Raisa a fost pusă sub învinuire pe cele 6 capete de acuzare. La 29 ianuarie 2016 învinuirea adusă

Raisei Bogdan a fost modificată în baza raportului cu propunerea de modificare a învinuirii din 30 decembrie 2015. Astfel, organul de urmărire penală la pornirea urmăririi penale, la recunoașterea Raisei Bogdan în calitate de bănuțit, la înaintarea și modificarea învinuirii a respectat prevederile constituționale la momentul efectuării acțiunilor procesuale nominalizate.

Referitor la solicitarea avocatului inculpatei privind remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată pe motivul încălcării prevederilor art.33 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat necesar la fel a o respinge, dat fiind, că pe parcursul judecării cauzei respective în instanța de fond, temeiurile de incompatibilitate a judecătorului Țihonschii Alina menționate de către avocatul apelant, la mai bine de un an de la începerea judecării cauzei în ordine de apel, au fost obiect de discuție în instanța de fond de două ori. Inițial a fost depusă o declarație de abținere de către judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza spre judecare la 25 martie 2016, declarație care a fost respinsă prin încheierea primei instanțe din data de 29 martie 2016 (*f.d.179-188 Vol.X*), ulterior la 24 martie 2017 a fost înaintată de către judecător o nouă declarație de abținere, care la fel a fost respinsă prin încheierea din aceeași dată (*f.d.104-107, Vol.XI*), atât în prima încheiere, cât și în a doua s-a constatat lipsa temeiurilor de incompatibilitate a judecătorului enunțate în art.33 Cod de procedură penală.

După cum rezultă din materialele cauzei, la momentul declarării apelului împotriva sentinței din 01 aprilie 2019 de către inculpată și apărătorul acesteia din instanța de fond la 13 aprilie 2019 nu au fost invocate careva temeiuri de ilegalitate a încheierilor enunțate *supra* și în atare temeiuri respectivele acte judecătorești au valoarea lucrului judecat.

În consecință, instanța de apel a precizat că, invocarea incompatibilității judecătorului care a judecat cauza în prima instanță în aceleași temeiuri, asupra cărora instanța de fond s-a expus prin două hotărâri definitive și irevocabile, la peste un an de la primirea cauzei în procedură pentru judecare în ordine de apel, sunt absolut nefondate și pasibile respingerii.

Referitor la apelurile declarate de către avocații Gherasim Angela și Babcsinschii Nelly în interesele părților vătămate, instanța de apel a considerat necesar de a le respinge, or la stabilirea pedepsei inculpatei instanța a ținut seama atât de gravitatea și urmările faptei prejudiciabile comise, cât și persoana inculpatei și a stabilit pedeapsa în limita sancțiunii articolului incriminat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către - avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 11) și 16) a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată;

- avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate SRL „Bogalecon Moldova”, care fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei inculpatei Bogdan Raisa, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră;

5.1 În motivarea cerințelor sale, avocatul Vasiliu Sergiu invocă că:

- cauza penală privind învinuirea lui Bogdan Raisa de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost examinată în fond de către judecătorul Judecătorei Drochia, sediul Glodeni Alina Țîhonschi. În cadrul examinării acestui dosar judecătorul Alina Țîhonschi a prezentat o declarație de abținere de la judecarea cauzei, deoarece în aceeași perioadă a examinat o cauză civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chirica Raisa împotriva SRL „Bogalecon-Moldova” și Bogdan Raisa cu privire la declararea nulă a Certificatului părții sociale nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013. Prin hotărârea din 22 martie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni (judecător Alina Țîhonschi), acțiunea civilă a fost admisă parțial; s-a declarat nul Certificatul părții sociale nr.16 din 20 aprilie 2001, eliberat de SRL „Bogalecon- Moldova” pe numele lui Chirica Nicolai; s-a respins cerința cu privire la declararea nulă a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013. Pentru a pronunța această soluție, instanța a reținut că potrivit raportului de expertiză nr. 307 din 23 februarie 2015, impresiunile de ștampilă SRL „Bogalecon-Moldova”, imaginate în certificatul de confirmare a deținerii părții sociale din capitalul statutar al SRL „Bogalecon-Moldova” pe numele lui Chirica Nicolai, au fost create nu cu ștampila rotundă a societății, impresiunile experimentale ale căreia au fost prezentate la expertiză în calitate de material comparativ, ci de o altă ștampilă.

Acest raport de expertiză, proba principală în cauza civilă, cercetată, admisă și apreciată de instanță, care a stat la baza hotărârii în cauza civilă, a fost preluată de către reclamanta Chirica R. în cauza civilă din materiale cauzei penale, în care Bogdan Raisa a fost învinuită de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) Cod penal.

- referitor la episodul privind introducerea unor date vădit eronate în actele de contabilitate privind gestionarea bunurilor materiale ale SRL „Bogalecon - Moldova”, de la S.A „Daac Hermes”, la data de 07.12.2011, prin care a fost procurat curățătorul de parbriz pentru automobilul de model „Renault Scenic II”, este de remarcat că acuzarea nu a verificat faptele expuse de Bogdan Raisa cu privire la covorașe și plasarea lor în al doilea automobil al întreprinderii (2 automobile identice Nissan X-trail, în unul erau covorașe în celălalt nu) și să le combată în caz de neconfirmare;

- pretinsul raportul de expertiză nr.492 din 25.04.2014 nu constată însușiri de

mijloace bănești sau bunuri, ci doar de prejudiciul material cauzat întreprinderii, inclusiv sub forma venitului ratat, drept rezultat al ducerii neconforme a contabilității SRL „Bogalecon-Moldova”. Expertul și-a bazat concluziile în mare parte pe lipsa documentelor contabile, care de fapt nu i-au fost prezentate pentru că la momentul ordonării și efectuării expertizei, încă nu fusese ridicate de organul de urmărire penală.

- din toate episoadele infracționale incriminate inculpatei, doar înscrierile contabile privind procurările cărților verzi au fost efectuate personal de către Bogdan Raisa, în rest toate înscrierile în conturi și alte documente primare au fost efectuate de celelalte contabile și nu este clar raționamentul incriminării inculpatei o infracțiune de sustragere, argumentând de fapt că ea nu a verificat și controlat corespunzător activitatea celorlalte contabile;

- referitor la episodul privind falsificarea și folosirea certificatelor privind deținerea părții sociale la SRL „Bogalecon-Moldova” prezentate la încheierea contractelor de donație cu Poțîng Veaceslav, Lupușor Valeriu, Ușurelu Nadejda, Carcea Victor, Iepure Vasile, Chirica Nicolai, Boronciuc Lucia, Cucereanu Raisa și Ursu Vsevolod, inculpata nu negat faptul că certificatele respective au fost prezentate de către ea personal la notar și a explicat că le-a găsit în masă la fostul director Bogdana Constantin care decedase, în timpul eliberării biroului de serviciu pentru Axenti Petru;

- a fost încălcat principiul *non bis in idem*, or ordonanța procurorului raionului Glodeni, Pavel Cebotari din 20 februarie 2015 este ilegală și neîntemeiată, adoptată cu încălcarea flagrantă a procedurii legale de reluare a urmăririi penale în privința persoanei, reglementată expres de art. 22 și 287 Cod de procedură penală, cât de art.4 din Protocolul 7 al CEDO, fapt ce generează nulitatea acesteia și respectiv a tuturor acțiunilor procesuale ce au urmat, din motiv că temeiurile de drept privind anularea ordonanței de clasare a procesului penal cu reluarea urmăririi penale, indicate în partea finală a părții motivate a ordonanței din 20 februarie 2015, nu sunt coroborate cu prevederile art.22 sau 287 Cod de procedură penală, care reglementează procedura reluării urmăririi penale, fiind norme exclusive și speciale, dar se face referire la art.52 alin.(2) pct.2), 255 și 259 Cod de procedură penală, care nu reglementează procedura reluării procesului penal;

- instanța de apel la judecarea apelurilor a admis erori grave de drept, privind omisiunea de a aplica normele de drept așa după cum a aplicat normele respective Curtea Supremă de Justiție anterior la judecarea cauzelor penale în ordine de recurs ordinar și chiar recurs extraordinar. Astfel, în dosarul nr. Ira-1194/14, Curtea Supremă de Justiție prin decizia sa din 18.11.2014, constatând situația în care judecătorul instanței de fond a examinat o cauză civilă, având legătură cu acuzația penală formulată împotriva unor persoane, a examinat și cauza penală în privința acestora din urmă, pronunțând sentința de condamnare. Astfel, anterior Curtea Supremă de Justiție prin decizia indicată, a explicat cum urma a fi aplicată norma

de drept în situația identică constatată la examinarea cauzei penale privind învinuirea lui Bogdan Raisa, instanța de apel a fost sesizată în mod legal despre existența acestei erori de drept, despre soluția legală ce se impune, însă instanța a omis a se pronunța motivat asupra acestor argumente;

- decizia instanței de apel, deși este expusă pe 29 file, motivarea instanței cu referire la toate argumentele invocate în apelurile părții apărării, se regăsește doar la pag.28 și 29, expuse superficial, conținând concluzii de genul: instanța de fond corect a constatat; procurorul a respectat prevederile constituționale;

5.2 În motivarea cerințelor sale, avocatul Gherasim Angela invocă că:

- pedeapsa stabilită, nu corespunde personalității celui vinovat, întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl reprezintă inculpata;

- aplicarea unei pedepse blânde, este inadmisibilă, în raport cu stabilirea intenției directe a lui Bogdan Raisa, în săvârșirea infracțiunii, care înțelegea și conștientiza că prin acțiunile sale prejudiciază considerabil părțile vătămate, iar fiind persoană cu funcție, trebuia să prevadă urmările acțiunilor sale și le-a admis în mod conștient;

- instanța de apel nu a luat în considerație atitudinea vinovatei, exprimată pe parcursul examinării cauzei, din care rezultă că ea nu regretă că a comis fapta și nu manifestă căință sinceră;

- inculpata, nu a depus eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, și nu a reparat paguba cauzată;

- instanța de apel nu a luat în considerație faptul că practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- la stabilirea pedepsei prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, privind atingerea scopului restabilirii echității sociale, la stabilirea pedepsei ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante și agravante.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat două referințe pe marginea recursurilor declarate, pledând pentru admiterea acestora, casarea deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

6.1. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei a prezentat referință pe marginea recursului declarat de avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate SRL „Bogalecon-Moldova”, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat;

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de

procedură penală și au declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a concluzionat pripit privind respingerea apelurilor, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor.

Raportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate *supra*, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

În conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, instanța de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...)determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, nu și-a motivat soluția și, nerespectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, nu a dat apreciere probelor din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Deși, fiind obligată să motiveze în hotărâre sa, admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate, instanța de apel s-a limitat la reproducerea în calitate de probe a declarațiilor părții vătămate, martorilor și a înscrisurilor evitând supunerea acestor probe unei analize detaliate, care

incontestabil a-r fi motivat soluția adoptată.

Colegiul penal lărgit observă și insuficiența argumentării soluției instanței de apel, prin prisma faptului dacă sunt întrunite elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali – vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Astfel, potrivit rechizitoriului (f.d.138, vol. X), Bogdan Raisa a fost învinuită în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 44, 191 alin. (5) Cod penal, conform indicilor calificativi „delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, acțiuni în proporții deosebit de mari” și art. 361 alin. (2) lit. b) conform indicilor calificativi „confeccionarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșite de două sau mai multe persoane”

Prin sentință, instanța a considerat dovedită vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi „delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari și confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două sau mai multe persoane”.

Subsecvent, instanța de apel, în decizia sa a menționat că, verificând complet și sub toate aspectele circumstanțele cauzei și oferind probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatei în infracțiunea incriminată, menținând în consecință fără modificări sentința nominalizată.

Astfel raportând hotărârile instanțelor de fond la conținutul rechizitoriului, Colegiul penal lărgit observă că, elementele constitutive

„delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate...” nu i-au fost imputate lui Bogdan Raisa prin rechizitoriu.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar ține să menționeze că, instanțele de fond, nu au raportat învinuirea înaintată inculpatei la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, și prin urmare i-au agravat situația ultimei, depășind astfel limitele învinuirii înaintate inculpatei prin rechizitoriu și suplinind învinuirea cu elemente neimputabile lui Bogdan Raisa de către acuzatorul de stat.

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs consideră necesar de a preciza, că pentru a fi în prezența unei depășiri a limitelor învinuirii formulate în rechizitoriu e necesar să fie introduse semne calificative, circumstanțe agravante, care atrag după sine modificarea încadrării în baza unei norme ce prevede o pedeapsă mai severă sau majorează volumul învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Distinct de cele expuse, instanța de recurs ține să evidențieze și faptul că instanța de apel s-a expus nemotivat și neclar asupra soluției privind respingerea cererii avocatului Vasiliu Sergiu cu inculpata Bogdan Raisa privind efectuarea expertizei judiciare – contabile suplimentare (f.d 48-50, vol. XIV), or, prin respingerea cererii nominalizate instanța de apel a ignorat principiul contradictorialității procesului penal, statuat de art. 24 Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal lărgit, relevă că întrebările formulate în cererea nominalizată țin de concretizarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, părților vătămate.

Or, în accepțiunea instanței de recurs, această chestiune esențială soluționării fondului cauzei nu putea fi ignorată de instanța de apel, prin invocarea formală a prevederilor art. 142-148 Cod de procedură penală.

Tot în acest context, poziția instanței de apel precum că „Referitor la întrebările puse în cerere, Colegiul penal ține să menționeze că faptul că avocatul Vasiliu Sergiu în demersul său a pus întrebări ce nu țin de competența expertului contabil...” este apreciată critic de către instanța de recurs ordinar, or sub acest aspect este evidentă contradicția instanței de apel care a menționat că în cadrul prezentei cauze penale deja a fost efectuată o expertiză judiciar contabilă și anume raportul de expertiză nr. 492 din 25 aprilie 2014 (f.d. 190, vol. I).

Colegiul penal consideră necesar de a evidenția și motivarea inconsistentă a soluției de respingere a criticilor apărării privind incompatibilitatea judecătorului doar pe motiv că acestea au fost înaintate abia peste un an de la primirea cauzei în procedură pentru judecarea în ordine de apel. Or, pentru a exclude orice dubii privind încălcarea dreptului la un proces echitabil, instanța de apel urma să-și argumenteze de fapt și de drept concluziile, formulând

suficiente și incontestabile temeuri de respingere a alegațiilor părții apărării privind încălcarea dreptului la un proces echitabil în cazul invocării incompatibilității judecătorului la examinarea cauzei.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate S.R.L. „Bogalecon – Moldova”, Colegiul penal lărgit, notează că acesta la fel urmează a fi admis.

Or, odată ce instanțele de fond nu au ținut cont de prevederile art. 325 Cod de procedură penală, agravând situația inculpatei, prin depășirea limitelor învinuirii înaintate prin rechizitoriu, se atestă că instanțele ierarhic inferioare la judecarea cauzei nu au ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 Cod penal și prin urmare au individualizat greșit pedeapsa inculpatei.

Generalizând aspectele menționate supra, se notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit concluzionează că eroarea comisă nu poate fi reparată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin.(1) pct. 8) și 10) Cod de procedură penală, la care se face referire în recursurile declarate, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deci există temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel, care a ignorat prevederile legislației în vigoare la judecarea cauzei.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și

motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentându-și clar concluziile în decizia adoptată.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei și de către avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate S.R.L. „Bogalecon – Moldova”, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2020 în cauza penală privind-o pe *Bogdan Raisa xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **28 iulie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion